

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Кафедра української літератури**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

з науково-методичної роботи

_____ доц. Гусєв Є. О.

« ____ » _____ 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Українсько-польські літературні взаємини**

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
галузі знань 03 Гуманітарні науки
спеціальності 035 Філологія (Українська мова і література)
додаткової спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та література (польська))
освітня програма Філологія. Українська мова та література. Середня освіта (Мова та література (польська))
факультет Філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Вінниця – 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Українсько-польські літературні взаємини» для студентів за спеціальністю 035.01 Філологія. Українська мова та література, додатковою спеціальністю 014.028 Середня освіта (Мова та література (польська)).

Мови навчання українська, польська

«__» _____ 2020 р. __ с.

Розробник – Зелененька Ірина Алімівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української літератури

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури

Протокол від «__2__» _____ вересня _____ 2020 року № ____1 .

Завідувач кафедри
української літератури _____ доц. А. П. Віннічук

«__» _____ 2020 року.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол від «__9__» _____ вересня _____ 2020 року № __1__ .

Голова навчально-методичної комісії
факультету філології
й журналістики імені Михайла Стельмаха _____ доц. Кухар Н.І.

«__» _____ 2020 року.

1. Опис навчальної дисципліни «українсько-польські літературні взаємини»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Обов'язкова навчальна дисципліна	
	Спеціальності 035 Філологія (Українська мова і література)	Рік підготовки	
Розділів – 2		4-й	–
Загальна кількість годин – 60		Семестр:	
		8-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1.6 самостійної роботи студента – 1.8	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		10 год.	–
		Практичні	
		18 год.	–
		Лабораторні	
		0 год.	–
		Самостійна робота	
		32 год.	–
Індивідуальні завдання: 0 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 35 % ауд. занять і 65 % самостійної роботи.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета навчальної дисципліни – набуття студентами знань щодо особливостей побудови й аналізу художніх творів української та польської літератур з урахуванням специфіки кожної; вироблення умінь і навичок їх застосування на практиці, зокрема, під час написання творчих робіт за прочитаними художніми творами.

2.2. Завдання навчальної дисципліни:

- оволодіння теоретичними знаннями щодо художнього твору в контексті україністики та полоністики;
- представлення творів двох слов'янських літератур як цілісних, класичних, феноменальних, із певними зв'язками чи паралелями;
- опанування практичними навичками написання компаративістичних відгуків згідно з сучасними літературознавчими, психоісторичними та психолінгвістичними теоріями та ін.;
- уміння визначати інструментарій письменників, колорит літературних творів, а звідси – двох прогресивних літератур, української та польської.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності:

- здатність до образного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати на практиці набуті теоретичні знання.

2.3.2. Фахові компетентності:

- знання та розуміння основних шляхів й закономірностей розвитку української та польської літератур;
- здатність визначати специфіку суспільно-історичного контексту розвитку української та польської літератур від давнини до сьогодення;
- здатність давати стильові характеристики кожного періоду української та польської літератур;

- здатність оцінювати та визначати роль і місце українських та польських письменників в контексті доби;
- здатність проводити літературознавчий аналіз художніх творів, визначених програмою.

2.4. Програмні результати навчання:

- вміння опрацьовувати критичні праці й користуватися довідковою літературою;
- вміння характеризувати кожен твір українського та польського письменств в суспільно-історичному контексті;
- вміння осягати сутність культурно-історичних феноменів в обох літературах від давнини до сьогодення;
- вміння визначати культурно-історичну цінність твору конкретної літератури в контексті світової;
- вміння з'ясовувати культурно-історичну функцію твору та його автора у сфері національної, слов'янської, світової культури;
- вміння описувати, оцінювати, аналізувати, порівнювати художні твори двох європейських літератур, опираючись на здобуті знання.

3. Програма навчальної дисципліни

«Українсько-польські літературні взаємини»

Програма складається з двох розділів

Розділ 1. Класична літературна традиція в Україні та в Польщі, розвиток літературно-мистецьких взаємин у ХІХ ст.

Розділ 2. Модерністська література України та Польщі ХХ, постмодерністська література кінця ХХ – початку ХХІ ст. Сучасна література.

Розділ 1. Класична літературна традиція в Україні та в Польщі,

розвиток літературно-мистецьких взаємин у ХІХ ст.

Тема 1. Вступ. Особливості літературних взаємин України та Польщі.

Інформаційний обсяг теми.

Питання контактів між польською й українською культурами почало привертати систематичну увагу вже на початку XIX ст., насамперед унаслідок існування «української школи» в польській романтичній літературі, навколо ролі українського фольклору в польській літературі. Прикметно, що кілька праць Івана Франка, написаних на зламі століть, все ще залишаються тут найгрунтовнішими.

В історії польсько-українських літературних взаємин існує чотири основні періоди або фази, що більш-менш однаково характеризують обидві літератури. Це, по-перше, найбільш ранній період, тобто від останніх десятиліть XVI ст. до XVIII ст., який охоплює пізній польський Ренесанс і більшу частину польського й українського бароко. Випадкові літературні контакти, певна річ, існували набагато раніше (Ян Длугош у своїй "Історії Польщі", наприклад, використовує давньоруські літописи і подає цінну інформацію про Україну), але з погляду запропонованої тут схеми вони не здатні скласти окремий повноцінний період взаємин.

По-друге, романтичний період, що вбирає й передромантичну фазу і припадає приблизно на першу половину XIX ст. Третій період — постромантичний, і сягає він, хоч як це, на перший погляд, і не дивно, аж другої світової війни. Четвертий, і останній, — післявоєнний період.

Третій період, тривалістю майже в сто років, позірно може видатися рішуче позбавленим цілісності й тотожності, позаяк обіймає такі різні літературні фази, як реалізм (і позитивізм), модернізм або символізм та різноманітні постсимволістські течії. Проте коли пригадати, що маємо справу не з літературними періодами й традиціями як такими, а з глибинними й культурними структурами перцепції, що до 1939 року чимала частина України продовжувала вважатися частиною Польщі і — в політичному плані — справді була нею, то ідея цього періоду як відображення специфічної пізнавальної і емоційної тенденції, і для поляків, і для українців має стати достовірнішою. Четвертий період, мабуть, найбільш самоочевидний, а його основоположною структурою є нова післявоєнна політична реальність.

Тема 2. Тарас Шевченко (1814-1861) й польські романтики.

Інформаційний обсяг теми.

Життєвий і творчий шлях Тараса Григоровича Шевченка. Польські сторінки біографії Шевченка Т. Г. Постійний інтерес поета до польських романтиків, культури сусіднього народу. Довкола нього з'являються інші поети того ж світового масштабу: Адам Міцкевич, Юліуш Словацький,

Олександр Пушкін, Зигмунт Красінський, Михаїл Лермонтов та ін. Уперше польська мова з'явилась в житті Шевченка у Вільшанському повіті в помісті пана Павла Енгельгардта, де розмови велися винятково польською та французькою мовами. Управителем маєтку був поляк Ян Димовський і, слід думати, саме він опікувався молодим Тарасом, першим звернув увагу на неабиякий його талант до живопису і повідомив про це свого пана. У Т. Шевченка залишились теплі спогади про Димовського, згодом він часто передавав через своїх родичів поздоровлення для пана Яна. Перебування у Вільшані стало переломним моментом у житті Т. Шевченка. Димовський відправив молодого Тараса до свого приятеля, місцевого художника аматора, поляка за походженням, Степана Приволоцького, і саме йому Т. Шевченко завдячував основами своїх вмінь у живописі. Павло Енгельгардт, перебуваючи на дійсній військовій службі, отримав у 1826 р. наказ виїхати до Вільна. Він вирішує забрати з собою і свого козачка. Із приїздом до Вільна починається новий і дуже важливий етап у творчості поета. У Вільшанському університеті майстернею станкового живопису керував професор Ян Рустем (1762-1835), учень Й. Норбліна та М. Баккьяреллі.

Значення творчості Т. Г. Шевченка для розвитку європейської літератури.

Тема 3.

Польська література в оцінці Івана Франка: особливості художньої рецепції та інтерпретації.

Інформаційний обсяг теми.

Літературно-критична діяльність Івана Франка є знаменною часткою інтелектуальної спадщини українського народу. Еволюція його філософських поглядів від ранніх соціалістичних до зрілих демократичних спричинила до значного впливу на розвиток як української, так і польської літературно-критичної думки. Франко здійснив помітний поступ від трактування літератури як компетентного відповідника, віддзеркалення, точного відтворення життєвих реалій на самому початку своєї літературної діяльності до естетичних принципів і психологічного методу літературної критики. Його публікації у польській пресі сприяли популяризації української культури і утвердженню української національної ідентичності. Вагомий внесок Франка до скарбниці світової наукової літературно-критичної думки тішить розмаїттям жанрових форм — статті, історико-літературні екскурси, трактати, листи, огляди, відгуки, рецензії, передмови, повідомлення, анонси, анотації — системно відображали як загальні, так і детально-конкретні проблеми

тогочасного літературного дискурсу. Критичні погляди видатного українського мислителя на актуальні проблеми тогочасної дійсності не втрачають своєї актуальності і сьогодні.

Польська мова, література, культура, історія стали для Франка джерелом наукових знань. Особливу місійну роль польської культури — посередницьку — підкреслював Франко у своїх літературно-критичних працях. Участь одного з найвидатніших українських інтелектуалів XIX століття в польському літературному процесі позначена гострим критичним поглядом і влучним аналітичним словом, аргументованістю та об'єктивністю оцінок. Встановлення тісного діалогу між польською і українською культурами сприяло поглибленню і взаєморозумінню сусідніх націй, особливо це відбилося у художній і дослідницькій діяльності інтелектуальних еліт обох країн. На ранню творчість і формування літературної майстерності Івана Франка значний вплив мали творчість Адама Міцкевича, Юліуша Словацького, Юзефа Ігнація Крашевського. Інтерес до творчості корифеїв польського письменства у Франка з'явився ще з початкових класів гімназії під чуйним і пильним оком свого вчителя Ю. Турчинського.

Тема 4.

Особливості еволюції літературного процесу

Епохи «Молодої Польщі», взаємини з «Молодою Музою»

Інформаційний обсяг теми.

Предметом розвідки цієї статті є специфіка польського літературного процесу кінця XIX початку XX століття на тлі світових тенденцій. Автор намагається визначити та диференціювати основні напрямки, стилі та поняття, що визначали "польський модерністський бунт". Творчість молодопольський митців аналізується в контексті філософських концепцій європейських філософів та мислителів.

Модернізм як естетичне явище мав революційний характер у світовій культурі, саме тому цій проблемі присвячується багато уваги в сучасному літературознавстві. Митці, сповідуючи нові ідеали, рішуче протиставляли власні художньо-естетичні доктрини і концепції пануючій традиції. Період модернізму позначений пошуками нових шляхів розвитку мистецтва. Складність даного явища полягає в тому, що в національних літературах модернізм набував нових рис, реформуючись у специфічні течії, створюючи якісно нові напрямки та філософсько-естетичні концепції.

Література періоду модернізму, з перспективи першого десятиліття XXI століття, виглядає як рід мистецтва, що вдало окреслив своєрідні риси епохи і вміло закріпив власний тип емоційності, вразливості та художньої свідомості

[1: 16]. Поява "новітнього" мистецтва була викликана цілою низкою чинників. Передусім це була своєрідна реакція на традиціоналізм, позитивізм і натуралізм. На тлі урбанізації та індустріалізації література, де домінували прозові твори, мала майже невиразний характер і втрачала художньо-мистецьку цінність.

Невідповідність реального життя і пропагованих цінностей позитивістської літератури була причиною дезорієнтації молоді. Представники позитивістського руху концентрували свою увагу здебільшого на еволюційному розвитку суспільства. Реакцією на такий стан речей був так званий "модерністський бунт". Важливим чинником, що сприяв підтриманню та розвитку нових тенденцій у мистецтві та декадентських настроїв у середовищі молодого покоління, як відзначає польська дослідниця Марія Подраза-Квятковська, було переконання у неможливості здобуття незалежності поневоленої Польщі без боротьби. По-різному це нове мистецтво називали і визначали: модернізм, неоромантизм, символізм, мистецтво декадансу або просто мистецтво молодих.

Тема 5.

Етнокультурний дискурс у літературі польсько-українського пограниччя ХХ століття. Польський та український модернізми.

Інформаційний обсяг теми.

Важливою темою для розмови є макротекст літератури польсько-українського пограниччя ХХ ст. на рівні авторських етнокультурних моделей Я. Івашкевича, Л. Бучковського, Р. Верника, В. Одоєвського, А. Хцюка, М. Шофер. Встановлено особливості конверсивності та етнокультурної комунікативності моделей універсуму літератури кресно-пограниччя. Проаналізовано специфіку аксіологічних конотацій та художньо-естетичної змістовності інкрпоративних текстів лімінантного простору. Визначено естетичні інспірації та біографічні трансформації у творчості польських письменників порубіжжя. Висвітлено особливості форм прояву колективної свідомості, історичної пам'яті у контексті конститутивних складових ностальгічного дискурсу, виявлено характерні особливості імаго логічних презентацій етнічного простору та принципи функціонування антиномії «свій – чужий» у структурі етнокультурних моделей польської літератури «кресів» ХХ ст.

Етнокультурне пограниччя є універсальною літературознавчою категорією, що відображає глибинні палімпсести сучасних цивілізацій і культур, імперативом якої є «дифузія» кордонів і визнання спільності

територій різних народів та етносів. Мультикультурність гетерогенного пограничного простору, попри притаманну йому конфліктогенність, передбачає встановлення міжетнічних контактів, культурної інтерференції та, безперечно, діалогу. Література пограниччя є макротекстом, що має тематичні й генетичні зв'язки у діахронії та синхронії з чітко виокремленим простором, який протягом певного часу зазнав певних історичних змін і відображає особливості порубіжної спільноти, що послуговується традиційними кодами з певним набором знаків, символів та поетичних традицій. Феномен літератури пограниччя залежить від світогляду населення, яке має власну онтологію, власний центральний краєвид, власну ідентичність та аксіологію.

Літературна модель пограниччя є узагальненою авторсько-особистісною рефлексією лімінального простору, його літератури, культури та історії, має відмінну структуру й засади функціонування. Тексти, уподібнюючись до культурного універсуму, створюються за моделями, що устоялися протягом певного часу на порубіжному просторі, є сукупністю художньо-поетичних засобів, рефлексії часопростору, відмінних від патерної літератури, які визначаються аксіологічними й імагологічними традиціями та стають кодами-символами пограничної спільноти регіону.

Тема 6.

Юліуш Словацький і Тарас Шевченко: літературні взаємини

Інформаційний обсяг теми

Юліуш Словацький у світовому літературознавстві вважається одним із найвизначніших представників слов'янських літератур. Цей поет і драматург – поруч із Адамом Міцкевичем – є засновником польського романтизму, його творчість мала величезний вплив на розвиток літератури Польщі. Юліуш Словацький, як і Гоголь, мав українські корені й писав про Україну. До того ж глибше, ніж Гоголь, осмислював українські проблеми. На жаль, про Словацького в нас знають набагато менше, ніж про Гоголя. І лише деякі його твори перекладені й видані українською мовою. Гоголь і Словацький народилися не лише в один і той же час. У їхніх долях було чимало подібних моментів – походили вони з провінційних дрібношляхетських родин, в яких перемішалася українська й польська кров. Корені цих родин були на Волині. Між батьком і матір'ю як Гоголя, так і Словацького була помітна різниця у віці. До того ж і один, і другий письменник втратив батька дуже рано. Гоголь і Словацький отримали приблизно однакову освіту, намагалися робити кар'єру у столичних містах (один – у Петербурзі, другий – у Варшаві). У літературі письменники належали до «романтичної школи». На їхні життя й творчість помітно вплинуло польське Листопадове повстання 1830 р. Правда, тоді як

Словацький став революціонером, а його вірш «Богородице, сталося диво!» перетворився на гімн польських повстанців, то Гоголь, навпаки, став контрреволюціонером. Він навіть відмовився від польської частини свого прізвища – Яновський. Гоголь і Словацький довгий час жили за кордоном. Перший – подорожуючи, другий був змушений емігрувати. Місця їхнього закордонного перебування сусідили – Франція (Париж) та Італія. Обидва здійснили подорож до Святої землі, в Єрусалим. У зрілому віці Гоголь та Словацький відзначалися глибокою релігійністю, містицизмом. Так само обидва вони мали серйозні проблеми зі здоров'ям. Зрештою, і один, і другий не знали родинного щастя й померли приблизно в однаковому віці (їм було близько сорока років).

Біографія Гоголя відома чи не кожному українцю ще зі шкільної лави, чого не скажеш про Словацького. Народився він 4 вересня 1809 р. в містечку Кременці на Волині. Його батько був викладачем польської мови у Вищій волинській гімназії (Кременецькому ліцеї). Мати походила з дрібношляхетської волинської, власне, української, родини, представники якої дотримувалися східного (уніатського) обряду. Незважаючи на те, що у Кременці Словацький жив недовго, спогади про місто залишилися в нього на все життя, а кременецькі мотиви часто звучать у творах письменника. Зокрема, він писав, що велике враження на нього в дитинстві справили місцеві колядки й ходіння з вертепом, і саме їм він зобов'язаний своїм «шекспірівським запалом».

У Кременецькому ліцеї Словацький вчився недовго. Освіту здобував у Вільно, в місцевому університеті. Проте віленські мотиви помітно поступаються у творчості письменника мотивам кременецьким. У 1829 р. Словацький переїхав до Варшави, де працював у Комісії доходів та скарбу. Тут він написав низку поетичних та драматичних творів. Серед них – поему «Змій», де в романтичному дусі змальовані українські козаки. Поет цілком свідомо творив козацький міф, який пізніше (правда, в дещо іншому плані) розвивали і Гоголь, і Шевченко.

Тема 7.

Візія коліївщини в польській літературі та поема Тараса Шевченка „Гайдамаки”

Польські романтики створили свій власний образ вітчизни, що була їм дорога, але яку вони трактували, як частину колишньої Великої Польщі, втраченої Атлантиди, для якої найголовнішою була ідея волі. Вони захоплювались її народними піснями думами, її мандрівними співцями

кобзарями, її природою, а в її козаках бачили благородних лицарів, що стали на оборону християнської віри та свого краю. Земля, вкрита високими курганами, начинена за висловом Шевченка своїм і ворожим трупом, на якій скоро постане ще один, той що прийме під Коднею тіла учасників розгромленого гайдамацького повстання. В липні цього року сповнилось 340 літ цій події. У Кодні (нині Житомирська обл.) був четвертований Іван Гонта, який згідно з переказами в час найжахливіших тортур, коли з нього пасмами дерли шкіру приказував: „І тут збрехали клятї ляхи! Казали, що болітиме, а воно не болить” Одна з найпопулярніших тем в польській романтичній літературі – тема вибуху гніву православних українців проти католиків-поляків, і наголосимо, швидше проти католиків, по-іншому висвітлена в Тараса Шевченка, що не можна оминати увагою.

Тема 8. Адам Міцкевич та інтерпретація України

Інформаційний обсяг теми

"Країна розкоші прослалась наді мною, вгорі - блакить ясна, тут - лица чарівні", - писав про Україну видатний польський поет Адам Міцкевич, якого Іван Франко назвав "найбільшим поетом польської нації і одним із найгеніальніших людей, яких видало людство". Понад 9 місяців А. Міцкевич перебував на Україні. 25 січня 1825 року він виїжджає з Петербурга у місто Одесу, де на нього чекає посада вчителя лицею Рішельє, яку допомогли отримати російські друзі-декабристи.

На шляху до Одеси поет зупинився в Києві. "Я здоровий. Їду з півночі на другий кінець Європи в доброму настрої. Сьогодні, 5 лютого, був у Києві. Мені сподобалося стародавнє українське місто. Я оглянув Лавру та інші визначальні місця". На запрошення родини Головінських, з якими познайомився у Києві, декілька днів провів у Стеблові, а звідти через Єлисаветград (нині Кіровоград) поїхав далі. "Їхав через безлюдні степи, де між однією і другою станцією, на відстані якихось 300 км, нічого, крім неба і землі не видно".

Природа України полонила Міцкевича, нагадувала про рідний край, Литву. Влітку 1825 року Адам Міцкевич подорожує Кримом, бачить "Схід в мініатюрі". Поет відвідав Сімферополь, Севастополь, Євпаторію, Ялту. Результатом перебування у Криму став цикл "Кримські сонети", який співвітчизник Міцкевича М. Мохнацький назвав "новим поетичним відкриттям".

Наприкінці 1825 року Міцкевич залишає Одесу і повертається в Росію. Він хотів поїхати через Київ, але не отримав на це дозвіл. Тому

помандрував на Херсон і Перекоп, а далі на Харків. У грудні 1825 року під час перебування у Харкові, поет познайомився з відомим українським письменником П. Гулаком-Артемівським, який потім зробить переспів польської балади "Пані Твардовська" українською мовою.

Під впливом знайомства з із українською культурою А. Міцкевич написав баладу "Чати". Все своє життя А. Міцкевич згадував Україну: "Чи на Вкраїні я б ту липу упізнав, що сотню панночок і сотню хлопців бравих ховала в холодку при танцях і забавах, як вечір повивав блакитноводну Рось", - читаємо в поемі "Пан Тадеуш", був закоханий в українську мову: "Я був вражений українською мовою. Українські простори є столицею ліричної поезії".

Тема 9. «Трилогія «Богдан Хмельницький» Михайла Старицького і роман «Вогнем і мечем» Генріка Сенкевича: типологічні паралелі

Інформаційний обсяг теми

Літературний процес ХІХ - початку ХХ століття в Україні й Польщі, в якому виняткову роль відігравала історична романістика, ознаменував утвердження неперехідної цінності соціальних, філософських, етичних уроків, здобутих попередніми поколіннями і усвідомлення історичної ваги нашої сучасності як ланки зв'язку минулого з майбутнім. Саме потужний духовний струмінь, сила якого спостерігається в національній ідентичності, створює той механізм, що виступає об'єднувальною ланкою літературних процесів Заходу і Сходу. Апелювання відомих авторів (Пантелеймона Куліша, Михайла Старицького, Івана Нечуя-Левицького, Генріка Сенкевича, Алоїса Ґрасека, Івана Базова) до історичного роману в більшості країн Центрально-Східної Європи зумовлене прагненням в минувшині знайти моральну опору та сили для обстоювання своїх громадських і національних ідеалів. Історична романістика відтворювала складний характер видатної особистості, розкривала багатогранний внутрішній світ героя як носія певних індивідуально-національних рис у суспільстві.

Українсько-польські відносини, їх історія, культура - минуле і сучасне - регулярно стають предметом постійних наукових досліджень в сучасних компаративних студіях. Вони поступово прояснюють і усувають ті складнощі, які нагромаджувалися протягом нашої історії. Літературознавство у цій справі винятку не становить. Проте зі зміною суспільно-політичної ситуації в Україні та Польщі, зі зміною духовних взаємин між ними, а також із збагаченням літературознавчої методології постає необхідність нового дослідження ролі

видатних письменників Михайла Старицького та Генріка Сенкевича в контексті взаємозв'язків української і польської літератур.

Сформульована проблема вивчення творчих взаємозв'язків Михайла Старицького та Генріка Сенкевича зазначеного періоду в аспекті закономірностей рецепції, типологічних збігів і відмінностей на проблемно-тематичному та жанрово-стильовому рівнях до сьогодні не була предметом окремих досліджень і тому вимагає поглибленого вивчення. Поставлена проблема відповідає не лише колу наукових інтересів історії української літератури, але й компетенції порівняльного літературознавства.

Розділ 2. Модерністська література України та Польщі ХХ століття, постмодерністська література кінця ХХ – початку ХХІ ст. Сучасна література.

Тема 10.

Михайло Коцюбинський та Болеслав Прус: імпресіонізм та експресіонізм, образ дитини в малій прозі

Інформаційний обсяг теми.

Серед класики української дитячої літератури заслужено виділяють три оповідання Михайла Коцюбинського: „Харитя”, „Ялинка”, „Маленький грішник”. У них письменник майстерно розкриває внутрішній світ дитини, її психологію, думки й переживання. Він змальовує не стільки вчинки, поведінку героя, навколишній світ, скільки його враження про самого себе та оточення. Ці ж риси простежуються і у творчості польського митця Б. Пруса, який ставив перед собою мету змалювати найтонші й найглибші порухи людської душі, в тому числі й дитячої.

Головною темою ранньої творчості Б. Пруса було зображення суспільної кривди. Дитинство в оповіданнях письменника не є ідилією. Це повністю виокремлений етап екзистенції. Світ дорослих, занурених у власні справи, не дає жодної опори малим героям. Вони самотні та беззахисні. Б. Прус показує процес переходу від дитинства до дорослого життя шляхом подолання труднощів (наприклад смерті батьків чи друзів). Цей перехід не здійснюється свідомо і сплановано. Герой переживає розпач, робить безліч помилок. Так, наприклад, Казик Лесневський, головний герой „Гріхів дитинства”, ступаючи на стежку дорослості, викликає гнів батька і сміх дам. Оповідач Пруса володіє знаннями про світ, дивиться на речі очима своїх героїв.

Тема 11. Слов'янська культурна ідентичність Богдана Ігоря

Антонича

Інформаційний обсяг теми

Творчий діалог львів'янина Антонича з актуальною польською культурою був непростим, бо – за великим рахунком – одностороннім. Антонич людина широкого світогляду і як митець він справді не замикається в українській ідентичності. Однак польська сторона навряд чи відповідає йому взаємністю. Якщо польські поети міжвоєнної і мають інтерес до українського культурного продукту, то на т. зв. великій Україні, а українського доробку в Галичині часів Другої Речі Посполитої вони не помічають, бо йому немає місця у спільній культурі. Такі контактні осередки як вілла Деціуса у Кракові 1990-2000-х чи видавництво «Чарне» просто непомисленні у 1930-х роках. *À la guerre comme à la guerre**.

Культурна ідентичність Антонича не уміщала в існуючі рамки. Пані доктор Стефановська докладно показує, як він трансгресував і як поет, і як редактор, і як організатор культурного життя, як шукав можливості поширити обрії сучасної йому української культури, сперечався про політичні і громадські справи.

Тема 12. Максим Рильський в інтелектуально-естетичному просторі української та польської культур

Інформаційний обсяг теми

Становлення художньої індивідуальності М. Рильського відбувалося під потужним впливом польської культури. З'ясування глибинного зв'язку з нею в біографічному, перекладацькому, видавничо-організаційному та власне художньому аспектах є предметом цієї статті. Простежено родове польське коріння поета, його подвижницьку працю в популяризації польської літератури, генезу мотивів, інтертекстуальність.

Важко уявити становлення художньої індивідуальності видатного українського поета М. Рильського, його багатогранної творчості без зв'язку з польською літературою, польською культурою. Для його мистецької біографії, здається, зовсім не підходить слово «вплив» у стосунку до цього глибинного зв'язку – такими численними нитками переплетена доля поетова з культурою польського народу.

Максим Рильський народився в сім'ї Тадея Розеславовича Рильського, багатого шляхтича, який одружився на простій селянці й доклав багато зусиль до поширення народницького руху в Україні. На католика Рильського сипалися доноси, що він заснував школу для православних, де діти

навчаються українською мовою. За родинними переказами, один із предків Максима Рильського брав участь у кривавих подіях 1768 р., входячи до складу військ Барської конфедерації. В одній із сутичок із повстанцями він був узятий у полон і рокований на смерть, проте відпущений на волю ватажком Коліївщини Максимом Залізняком. Тема передбачає висвітлення не так прямих зв'язків і перегуків із польською літературою, як глибинної інтертекстуальності, діалогічності поезії Максима Рильського. У праці «Поетична мова Максима Рильського» видатний український мовознавець, академік Іван Білодід відзначив, скажімо, такий дуже істотний момент: ремінісценції з інших письменників, численні імена, назви творів, цитати, що передають духовний стан сучасної людини, зі своєрідної «демонстрації ерудиції» стають характерною особливістю поетичного стилю Рильського. Роль польського компонента цього внутрішнього культурного діалогізму М. Рильського як «патріарха української полоністики» може стати предметом багатьох досліджень.

Тема 13.

Чеслав Мілош як стрижнева постать післясовєтської літератури Польщі

Інформаційний обсяг теми

Своєрідність творчої манери Чеслава Мілоша, його погляди на культуру і літературну творчість у контексті глобальних цивілізаційних змін ХХ століття. Розглянуто основні мотиви, які переважали у творчому доробку польського письменника, класика польської літератури. У публікації наголошено, що творчість Чеслава Мілоша – лауреата Нобелівської премії з галузі літератури, залишатиметься актуальною не лише сучасному етапі, а й у майбутньому спонукатиме до роздумів інтелектуалів всього світу. Про Чеслава Мілоша написано вже десятки книжок, статей, дисертацій, а тепер і некрологів. 19 серпня 2004 року польська література втратила одного з найвидатніших своїх поетів, людину, що протягом майже цілого півстоліття була її своєрідною візитною карткою перед цілим світом.

Його тривале, насичене безліччю особистих та історичних подій життя майже повністю збіглося з часовими рамками ХХ століття; його творчість – поезія та есеїстика – дала щонайдокладніший і щонайблискучіший звіт про цей майже столітній досвід: дві світові війни, відновлення Польщі і втрата нею «східних кресів», поразка нацизму і комунізму, еміграція і, врешті, повернення на батьківщину – уже в ролі живого класика, лауреата Нобелівської премії з літератури та безлічі інших нагород і почесних титулів. Демократизмом

позначені його взаємини з Україною. Творчий талант Мілоша формувався в обставинах двох світових воєн: перша привела до появи незалежної Литви та Польщі – двох його батьківщин, а друга – повернула обидві ці країни під панування Сталіна. Сторіччя, у якому жив поет, наповнене злочинами шовіністичних імперій і держав. Дух Мілоша – поранений дух, він вижив силою власних переконань, до яких доходив нелегко, поборюючи у своєму світогляді і комунізм, і капіталізм, різні соціальні та національні вірування.

Тема 14. Віслава Шимборська: європейськи й герметизм і український контекст

Переклади Кочура з Шимборської справді конгеніальні. Насамперед тому, що авторка була дуже близька до перекладача своєю творчою настановою, яку сам Кочур у вже згаданій «анонімній» «всесвітній» передмові окреслив так: «Бездоганий смак тримає її якнайдалі від банальності. Так само неприхильна вона й до патетики». Поєднання тонкої іронії й зачаєного трагізму — саме це є ознакою авторського стилю Віслави Шимборської. Віслава Шимборська стала українців відкриттям польської гуманістики. Уже за доби незалежності вийшло кілька книжок перекладів її віршів — цілком непоганих. Дмитро Павличко не поскупився для нобеліантки місцем у своїй авторській антології «50 польських поетів». Словом, ті кілька сотень (чи кілька тисяч?) людей в Україні, які ще цікавляться серйозною поезією, про її існування принаймні чули. Утім в УРСР поетесі надавали більшої ваги. Це видно з того, що «сумнівну» Шимборську (разом із так само «сумнівним» Гербертом і «безсумнівно ворожим» Мілошем) не включили до двотомної «Антології польської поезії» кінця 1970–х. Але у квітні 1972–го добірка перекладів її віршів устигла дивом «проскочити» у «Всесвіті». Дивом — бо саме починався черговий погром української інтелігенції й прізвище ініціатора добірки, визначного українського перекладача і вченого, ерудита й поліглота Григорія Кочура під передмовою редактора журналу про всяк випадок зняли...

4. Структура навчальної дисципліни

«українсько-польські літературні взаємини»

Назви розділів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	Усього	У тому числі	Усього

	лк	пз	інд	с.р		лк	пз	інд	с.р.	
Розділ 1. Класична літературна традиція в Україні та в Польщі, розвиток літературно-мистецьких взаємин у ХІХ ст.	6	5		18	-	-	-	-	-	
Розділ 2. Модерністська література України та Польщі ХХ, постмодерністська література кінця ХХ – початку ХХІ ст. Сучасна література.	4	4		14	-	-	-	-	-	
Розділ 1. Класична літературна традиція в Україні та в Польщі, розвиток літературно-мистецьких взаємин у ХІХ ст.										
Тема 1. Особливості літературних взаємин України та Польщі.	2			2	-	-	-	-	-	
Тема 2. Тарас Шевченко (1814-1861) й польські романтики.	2			2	-	-	-	-	-	
Тема 3. Польська література в оцінці Івана Франка: особливості художньої рецепції та інтерпретації.		2		2	-	-	-	-	-	
Тема 4. Особливості еволюції літературного процесу Епохи «Молодої Польщі», взаємини з «Молодою Музою»				2	-	-	-	-	-	
Тема 5. Етнокультурний дискурс у літературі польсько-українського пограниччя хх століття. Польський та український модернізми.	2			2	-	-	-	-	-	
Тема 6. Юліуш Словацький і Тарас Шевченко: літературні взаємини		2		2	-	-	-	-	-	
Тема 7. Візія Коліївщини в польській літературі та поема Тараса Шевченка «Гайдамаки»		2		2	-	-	-	-	-	
Тема 8. Адам Міцкевич та інтерпретація України		2		2	-	-	-	-	-	
Тема 9. Трилогія «Богдан Хмельницький» Михайла Старицького і роман «Вогнем і мечем» Генріка Сенкевича: типологічні паралелі		2		2						
Разом за розділом 1	6	10		18	-	-	-	-	-	

Розділ 2. Модерністська література України та Польщі ХХ, постмодерністська література кінця ХХ – початку ХХІ ст. Сучасна література.									
Тема 10. Михайло Коцюбинський та Болеслав Пруст: імпресіонізм та експресіонізм, образ дитини в малій прозі		2			4				
Тема 11. Слов'янська культурна ідентичність Богдана Ігоря Антонича			2		2				
Тема 12. Максим Рильський в інтелектуально-естетичному просторі української та польської культур			2		2				
Тема 13. Чеслав Мілош як стрижнева постать післясовєтської літератури Польщі		2	2		2				
Тема 14. Віслава Шимборська: європейський герметизм і український контекст			2		4				
Разом за розділом 2		4	8		14	-	-	-	-
Усього годин		10	18		32	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1	Польська література в оцінці Івана Франка: особливості художньої рецепції	2	
2.	Юліуш Словацький і Тарас Шевченко: літературні взаємини	2	-
3.	Візія Коліївщини в польській літературі та поема Тараса Шевченка «Гайдамаки»	2	-
4.	Адам Міцкевич та інтерпретація України	2	-
5.	Трилогія «Богдан Хмельницький» Михайла Старицького і роман «Вогнем і мечем» Генріка Сенкевича	2	-

6	Слов'янська культурна ідентичність Богдана Ігоря Антонича	2	-
7	Максим Рильський в інтелектуально-естетичному просторі української та польської культур	2	
8	Віслава Шимборська: європейський герметизм і український контекст	2	
	Усього годин	18	-

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...	Усього годин	

Примітка. Навчальним планом не передбачено.

7. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...	Усього годин	

Примітка. Навчальним планом не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Особливості літературних взаємин України та Польщі	2	-
2.	Тарас Шевченко і польські романтики	2	
3.	Польська література в оцінці Івана Франка: особливості художньої рецепції та інтерпретації	2	
4.	Особливості еволюції літературного процесу Епохи «Молодої Польщі», взаємини з «Молодою Музою»	2	-
5.	Етнокультурний дискурс у літературі польсько-українського пограниччя ХХ століття. Польський та український модернізми.	2	-
6.	Юліуш Словацький і Тарас Шевченко: літературні	2	-

	взаємини		
7.	Візія Коліївщини в польській літературі та поема Тарта Шевченка «Гайдамаки»	2	-
8.	Адам Міцкевич та інтерпретація України	2	
9.	Трилогія «Богдан Хмельницький» Михайла Старицького і роман «Вогнем і мечем» Генріка Сенкевича: типологічні паралелі	2	-
10.	Михайло Коцюбинський та Болеслав Пруст: імпресіонізм та експресіонізм, образ дитини в малій прозі	4	-
11.	Слов'янська культурна ідентичність Богдана Ігоря Антонича	2	-
12.	Максим Рильський в інтелектуально-естетичному просторі української та польської культур	2	-
13.	Чеслав Мілош як стрижнева постать післясовєтської літератури Польщі	2	-
14.	Віслава Шимборська: європейський герметизм і український контекст	4	-
	Усього годин	32	-

9.Індивідуальні завдання

Порівняльний аналіз творів

Схема порівняльного аналізу:

1. Автори текстів (автор відомий, маловідомий, містифікований на рівні історії постання чи побутування твору).
2. Форма існування текстів (книга, преса, Інтернет, телеєфір, радіоєфір, мультимедійне видання) й популяризація
3. Жанрова специфіка творів.
4. Тематика й проблематика. Реконструкція авторських концепцій творів.
5. Структурні елементи порівнюваних творів. Композиційні, сюжетні особливості, асюжетність, конфліктність внутрішня й зовнішня.
6. Світ твору: хронотоп, описи, деталі, центральні образи та факти. Мотив твору.

7. Образно-персонажна сфера твору. Зовнішня та внутрішня характеристика персонажів (портрет, форми поведінки, ціннісні орієнтації, мовлення). Наявність різних «точок зору» та носіїв мовлення.
8. Стилiстичні особливості, мовна, тропеїчна організація творів.
9. Читацька спрямованість тексту. Апеляція до свідомості європейського читача.
10. Відповідність параметрів тексту авторській концепції.

10. Методи й технології навчання

Спосіб організації практичної та теоретичної діяльності студентів під час вивчення навчальної дисципліни зумовлений закономірностями й особливостями змісту навчального предмета. Тому під час взаємодії викладачів і студентів буде використано такі методи навчання:

- 1) за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні;
- 2) за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю і самоконтролю у навчанні; бінарні (подвійні) методи навчання;
- 3) за логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедуктивні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення в навчально-пізнавальній діяльності студентів і про ефективність засвоєння навчального матеріалу.

Під час перевірки ефективності взаємодії між викладачем і студентами буде використано такі методи контролю: метод усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальна перевірка); метод письмового контролю (контрольна робота, метод практичної перевірки, метод тестового

контролю). За місцем у навчальному процесі домінують такі види контролю: попередній, поточний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Тобто вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Пояснювально-ілюстративний метод: повідомлення інформації з використанням різних засобів з подальшим усвідомленням такої інформації та її фіксацією у пам'яті студентів. Найчастіше метод реалізується на лекціях у формі розповіді чи пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу тощо.

Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій. Метод є корисним для засвоєння основних понять.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги студентам у їхньому аналізі з подальшим спільним розв'язанням поставлених завдань. Під час вивчення навчальної дисципліни викладач формує у студентів зразки наукового пізнання та вирішення проблемної ситуації.

Частково-пошуковий (евристичний) метод спрямований на залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

Дослідницький метод спрямований на залучення студентів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційно-комунікаційних технологій. При вивченні навчальної дисципліни студенти можуть виконувати науково-дослідні завдання з подальшим оформленням та оприлюдненням отриманих наукових результатів. При цьому викладач орієнтує студентів на проведення досліджень, долучає до їхньої самостійної організації.

Дистанційне навчання передбачає використання інтерактивної взаємодії тих, хто навчається, у парах, у групах, продуктивним є застосування хмарних технологій. Серед словесних методів навчання увагу акцентуємо на лекції, навчальній дискусії, диспуті, консультації.

Активізовано комп'ютерну презентацію, відеометоди поєднані з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційними та мультимедійними.

Під час практичних занять будуть використані новітні мультимедійні та комп'ютерні технології: робота в парах, групове навчання, мозковий штурм.

На чільному місці перебуватиме індивідуальна науково-дослідна робота.

При викладанні навчальної дисципліни використовуються як традиційні, так і сучасні, зокрема особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні технології навчання. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій тощо.

Лекції будуть органічно поєднуватися з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо.

11. Критерії та методи оцінювання

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення у навчально-пізнавальній діяльності студентів і про ефективність засвоєння навчального матеріалу.

Під час взаємодії викладачів і студентів буде використано такі методи контролю: метод усного контролю (індивідуальне опитування, фронтальна перевірка, групова перевірка); метод письмового контролю (контрольна робота, метод практичної перевірки, метод текстового контролю).

За місцем у навчальному процесі буде використано такі види контролю: Попередній; поточний; періодичний; підсумковий; самоконтроль.

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
<p style="text-align: center;">А 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Студент проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Студент спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Студент проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p style="text-align: center;">В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Студент володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідній елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>

<p>С 75-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Студент усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Студент спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	<p>ДОСТАТНІЙ</p>
<p>D 60-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	<p>ЗАДОВІЛЬНИЙ</p>
<p>E 50-59 балів ДОСТАТНЬО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.</p>	<p>НИЗЬКИЙ</p>
<p>Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.</p>	<p>НЕЗАДОВІЛЬН О</p>

F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТ О	Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	
--------------------------------------	--	--

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																							Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Розділ 1. Класична літературна традиція в Україні та в Польщі, розвиток літературно-мистецьких взаємин у ХІХ ст.												Розділ 2. Модерністська література України та Польщі ХХ, постмодерністська література кінця ХХ – початку ХХІ ст. Сучасна література.												
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14											
3	2	3	2	3	2	3	2	5	3	2	3	2	3	2	3	2	3	2	2	3	20	100		

Шкала оцінювання: стобалова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		<i>Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
90-100	A	відмінно
80-89	B	дуже добре
75-79	C	добре
60-74	D	задовільно
50-59	E	достатньо
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	неприйнятно з обов'язковим повторним

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни відображає створений навчально-методичний комплекс, який включає в себе:

- навчальну програму;
- робочу навчальну програму;
- плани лекційних занять;
- плани практичних занять;
- плани самостійної роботи;
- зміст індивідуальних завдань;
- конспект лекцій з дисципліни;
- питання до поточного контролю знань студентів;
- питання до підсумкового контролю знань студентів;
- інші матеріали.

14.Рекомендована література

Основна

1. Барт Р. Фрагменти мови закоханого / Ролан Барт ; пер. з фр. М. Філь. Львів : І, 2006. 284 с.
2. Бланшо М. Простір літератури : есе / Моріс Бланшо ; пер. з фр. Л. Кононовича. Львів : Кальварія, 2007. 272 с.
3. Возняк Т. Тексти та переклади. Семантичний простір мови. Харків: Фоліо, 1998. 672 с. (Українська культура ХХ століття).
4. Гашек Я. Пригоди бравого вояки Швейка : [у 2 т.] / Ярослав Гашек ; пер. з чес. С. Масляка ; за ред. І. Лучука. Львів : Кальварія, 2009. Т. 1. 432 с.
5. Гадамер Г.-Г. Вірш і розмова : есе / Ганс-Георг Гадамер ; пер. з нім. Т. Гаврилів. Львів : І, 2002. 188 с. (Бібліотека журналу "І").
6. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика : вибрані твори / Ганс-Георг Гадамер ; пер. з нім. Київ : Юніверс, 2001. 288 с. (Серія "Філософська думка").
7. Западное литературоведение ХХ века : энциклопедия. Москва : Intrada, 2004. – 560 с.

8. Зборовська Н. Код української літератури. Проект психоісторії новітньої української літератури : монографія. Київ: Академвидав, 2006. 504 с. (Серія "Монограф").
9. Зборовська Н. Психоаналіз і літературознавство : посібник Київ : Академвидав, 2003. 392 с. (Серія "Альма-матер").
- 10.Зубрицька М. А тепер куди? – Одісея сучасних літературних теорій // Вісник Львів. ун-ту. Серія філол. Львів, 2004. Вип. 33. Ч. 1. С. 121-128.
- 11.Зубрицька М. Теоретичні засади дискурсу гібридності з погляду рецептивної естетики / Марія Зубрицька // Вісник Львів. ун-ту. Серія філол. Львів, 2008. Вип. 44. Ч. 1. С. 32-40.
- 12.Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора ; пер. з англ. В. Шовкун ; наук. ред. пер. О. Шевченко. Київ: В-во Соломії Павличко "Основи", 2003. 504 с.
- 13.Лексикон загального та порівняльного літературознавства / керівник проекту А. Волков. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
- 14.Література. Теорія. Методологія / упорядкув. і наук. ред. Д. Уліцької ; пер. з пол. С. Яковенка. Київ: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2006. 544 с.
- 15.Літературознавчий словник-довідник / ред. колегія Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів, В. І. Теремко. Київ: ВЦ "Академія", 1997. 752 с.
16. Лучук І. Визначення поезії // Львівська газета. 2007. 4 жовтня. С.3.
- 17.Лучук І. Від Угариту до вагантів // Всесвіт. 2008. № 9/10. С. 163-167.
- 18.Лучук І. Григорій Грабович як призма українського літературознавства // Сучасність. 2005. № 3. С. 152-154.
19. Лучук І. Категорія щастя в поезії ; Право на помилку в поезії // Поступ. 1998. 14 березня. (Рубрика "Кафедра поезієзнавства"). С. 6.
- 20.Лучук І. Начерк методології поезієзнавства / Іван Лучук // Нова хвиля. 1997. № 2. С. 50-51.
- 21.Лучук І. Ніби поезієзнавчі шкіци / Іван Лучук ; Львів. від-ня Ін-ту л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Львів : ДНТ, 1996. 32 с. (Серія "Літературознавчі студії" ; вип. 1).
- 22.Лучук І. Мистецтво поетичне – 1 // Львівська газета. 2007. 8 листопада.
- 23.Лучук І. Мистецтво поетичне – 2 // Львівська газета. 2007. 15 листопада.
- 24.Лучук І. Підхід до ілюстрування потебнянського вчення про метафору (На матеріалі української, російської, польської та сербської поезії) // Проблеми слов'язнавства. Львів : Світ, 1996. Вип. 49. С. 145- 148.
- 25.Лучук І. Поезієзнавство і поезієтворчість // Ратуша. 1995. 30 грудня. – (Рубрика "Парнасленд"). С. 12.

26. Наєнко М. Історія українського літературознавства : підручник / М. К. Наєнко ; вид. друге, зі змінами й допов. Київ: ВЦ "Академія", 2001. 360 с. (Серія "Альма-матер")
27. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. Київ: Вид. дім "Києво-Могилянська академія. 2000. 400 с.
28. Павличко С. Теорія літератури / Соломія Павличко ; упоряд. В. Агеєва, Б. Кравченко ; вид. друге. Київ. : Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2009. 680 с.
29. Потебня А. А. Теоретическая поэтика / А. А. Потебня ; сост., вступ. стаття, комент. А. Б. Муратова. Москва, 1990. 200с.
30. Потебня А. А. Эстетика и поэтика / А. А. Потебня ; сост., вступ. стаття, библиогр. и прим. И. В. Иваньо, А. И. Колодной. Москва: Искусство, 1976. 614 с. (Серія "История эстетики в памятниках и документах").
31. Потебня О. Естетика і поетика слова : збірник / Олександр Потебня ; упорядкув., вступ. стаття, приміт. І. В. Іваньо, А. І. Колодної ; пер. з рос. Київ: Мистецтво, 1985. 302 с. (Серія "Пам'ятки естетичної думки").
32. Слово. Знак. Дискурс : антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької ; 2-е вид., доповнене. Львів : Літопис, 2001. 832 с.
33. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи : антологія / за заг. ред. Д. Наливайка. Київ: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2009. 488 с.
34. Теорія літератури в Польщі : антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / упорядкув Б. Бакули ; за заг. ред. В. Моренця ; пер. з пол. С. Яковенка. Київ: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2008. 532 с.
35. Тодоров Ц. Поняття літератури та інші есе / Цветан Тодоров ; пер. з фр. Є. Марічева. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянської академії». 2001. 300 с.

ДОДАТКОВА

1. Dunin-Kozicka M. Burza od Wschodu / Maria Dunin-Kozicka. Warszawa, 1980. S.171.
2. Hnatiuk Ola. Ukrainsko-polskie związki literackie / [red. nauk. Artur Hutnikiewicz, Andrzej Lam]. Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny. PWN. – Warszawa 2000. Wydawnictwo Naukowe PWN. t. 2 S. 549.
3. Janion M. Niesamowita słowianszczyzna. Fantazmaty literatury / Janion M. Niesamowita słowianszczyzna. Fantazmaty literatury. Kraków : Wydaw. Literackie, 2006. 360 s.

4. Kossak-Szczucka Z. PoRoga / Kossak-Szczucka Z. Rzeszów, 1900. S. 283.
5. Po co Sienkiewicz? Sienkiewicz a toRsamosc narodowa : Z kim i przeciw komu? Warszawa – Kejdany – Łuck – ZbaraR – Beresteczko / [red. Axer J., Bubnicki T. Warszawa : wyd. DiG, OBTA, 2007. 430 s.
6. Sosnowska Danuta. Stereotyp Ukrainy i Ukrainca w literaturze polskiej // Narody i stereotypy. / [pod red. Walas T.] Kraków : Miedzynarodowe Centrum Kultury. 1995. 330 s.
7. Uliasz S. Obrazy Ukrainy i Ukraińców w literaturze polskiej / Uliasz S. O literaturze kresów i pograniczu kultur, Rzeszów : Wydaw. Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2001 218 s.
8. . Ziejka F. Sprawa Wernyhory (W 75 rocznice premiery «Wesela») // Tycie literackie. 4 17. 1976. s. 6.

15. Інформаційні ресурси.

1. <http://www.cir.org>. (“Columbia Journalism Review”).
2. <http://www.fair.org>. (“Fairness and Accurasy in Reporting”).
3. <http://www.inter.ua/ua/> (Офіційний сайт ТРК “Інтер”).
4. <http://www.ifj.org>. (Міжнародна Федерація журналістів (IFJ – International Federation of Journalists)).
5. www.ji.lviv.ua (Незалежний культурологічний часопис “Ї”).
6. <http://www.mediachannel.org>. (“Media Channel”).
7. <http://mediaed.org>. (Media Education Foundation).
8. <http://www.mediakrytyka.info> (“Медіакритика” – видання Інституту екології масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка).
9. <http://www.presswise.org.uk>. (“Press Wise Trust”).
10. <http://www.1plus1.net/> (Офіційний сайт ТРК “1+1”).
11. <http://www.ruj.ru>. (Спілка журналістів РФ).
12. <http://post.semiotics.ru/> (Сайт семіотики).
13. <http://lamp.semiotics.ru/index.htm> (Семіотико–культурологічний журнал “Зелена лампа”).
14. <http://www.telekritika.kiev.ua/> (Інтернетвидання “Телекритика”).
15. <http://yanko.lib.ru/gum.html> (Бібліотека Слави Янко).